

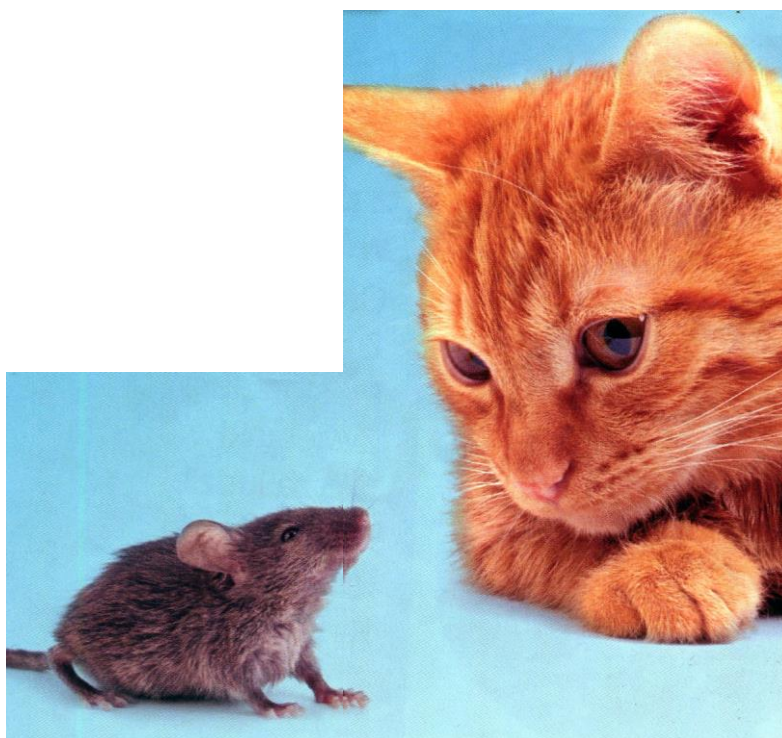
SOLIDARNOŚĆ PW

PISMO OZ NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” W POLITECHNICE WARSZAWSKIEJ

Nr 4/2013/433 – e

Wielkanocna pocztówka z plażą w Ustce

1. kwietnia

Zgodnie z zapowiedziami meteorologów, tegoroczne Święta Wielkanocne przebiegały w pięknej, słonecznej i miejscami upalnej pogodzie, a świąteczne kraszanki świeciły pełnym tradycyjnie choinkowym blaskiem.

Piękna pierwszokwietniowa, świąteczna aura wpłynęła również na nawiązywanie niespotykanych nici sympatii i wzajemnego porozumienia.

1. Posiedzenie KZ
2. Nasza Politechnika – jak o Niej piszą
3. Tygodnik „Solidarność”
5. Zmarła Lady Margaret Thatcher
6. 10. kwietnia 2010 roku – trzecia rocznica
7. 12/13. kwietnia 1943 roku...
8. 19. kwietnia 1943 roku
9. Wołyń 1943 – Janowa Dolina
10. Wyrok?

23. kwietnia – posiedzenie Komisji Zakładowej

Zebrani przyjęli proponowany porządek obrad:

1. Informacje Przewodniczącego:

1) 27. kwietnia odbyło się seminarium dotyczące zmian w ustawie „Prawo o szkolnictwie wyższym” (ten dokument jest na stronie ministerstwa), referat wygłosiła p. wiceminister Daria Nałęcz przedstawiając co nowego Ministerstwo chce nam wprowadzić do ustawy (nie uwzględniając uwag środowiska akademickiego). G. Maciejko wspomniała, że powstał zespół powołany przez Sejmowa Komisję usytuowany w ministerstwie do zbierania uwag i przedstawienia projektu zmian, ale niestety nie działa;

2) W ramach promocji organizujemy spotkania w kołach, zbieramy deklaracje przewodniczących o dalszej pracy w kołach. W spotkaniach biorą udział: S. Jezierski, A. Bieńkowski i E. Orkan-Łęcka. Jest pomysł, aby w gablotach związkowych (tam gdzie to możliwe) zainstalować fotoramki, w których będą wyświetlane informacje;

3) Skończyła się umowa na współpracę z Politechniką Kijowską w zakresie wymiany turystycznej. Jest pora na podpisanie nowej umowy na lata 2013 – 2016. W ub. roku koszt wycieczki samolotowej wyniósł 1500 zł. (1,5 godz. w jedną stronę), koszt wycieczki pociągiem (ponad 16 godz. jazdy) jest ok. 200 – 300 zł. niższy;

4) Rok 2013 jest rokiem prof. Czochrańskiego, koordynatorem jest prof. Nader; 22. kwietnia było otwarcie wystawy poświęconej profesorowi, a 23. kwietnia – odsłonięcie tablicy pamiątkowej na ul. Nabelaka 4, gdzie mieszkał;

5) Dzięki staraniom J. Sobieszczańskiego reaktywowaliśmy współpracę warszawskich KZ-ów uczelni i instytutów badawczych; odbyło się 1. spotkanie, następne będzie 10. maja. E. Malec zaproponował, aby to spotkanie odbyło się pod hasłem „Problemy środowiska akademickiego” – spotkanie ma charakter otwarty;

6) Regulacja płac w 2013 r. będzie, nie ma jeszcze informacji z ministerstwa w jakiej wysokości będzie dotacja na uczelnię. Nasza wstępna propozycja, to żeby podzielić kwotowo na każdy etat równo. JMR przychyliła się na razie do tego, żeby w tym roku była to regulacja typu socjalnego jako częściowa rekompensata wzrostu kosztów utrzymania i inflacji w ostatnich latach. Cała kwota dotacji ma być wykorzystana na podwyżki. Po długiej dyskusji Komisja ustaliła, że można dopuścić podział: 90% podwyżki obligatoryjnej i 10% uznaniowej (ew. 80% : 20%) oraz że trzeba organizować informacyjne spotkania na wydziałach.

2. Wstępne informacje dotyczące budżetu PW

Jest już wiadomo, że Uczelnia dostała o 0,86 % mniejszą kwotę na podwyżki, tj. 2,5 mln zł., nie wiadomo jaki algorytm zastosować. Jest wstępna propozycja, aby zastosować algorytm ministerialny z modyfikacją

3. Informacje z Komisji Senackich i Rektorskich

S. Jezierski – Senacka Komisja ds. Organizacji Uczelni – trwają prace nad reorganizacją centralnych służb administracyjnych, połączenie w Centrum Informatyzacji (po wprowadzeniu SAP-a kadrowego pracuje tyle samo osób). Jest przewidywana Rada Centrum. Był rozpatrywany wniosek dziekana Wydz. Fizyki o połączenie 2. jednostek w 1. Działła podkomisja ds. zmian w Statucie PW;

T. Kowalski – Senacka Komisja ds. Kadr – zajmuje się głównie awansami profesorskimi, są kolejne stanowiska, opracowywany jest dokument pozwalający objąć stanowisko profesora bez habilitacji;

– Senacka Komisja ds. Kształcenia – opracowuje wnioski o współpracy międzynarodowej i o podwójnych dyplomach polsko-amerykańskich.

4. Sprawy wniesione

Pytano o wynagrodzenia władz Uczelni (gdy rozpoczęła się kadencja podwyższono je rektorom, dziekanom i prodziekanom, a jednocześnie spadły wynagrodzenia nauczycieli w związku ze zmianą pensum) i czy będzie przedłużony czas obowiązywania tego pensum; dlaczego udział w naprawianiu kryzysu uczelni spada tylko na nauczycieli akademickich; dlaczego solidarnie nie ponosimy wszyscy skutków kryzysu.

Nasza Politechnika – jak o Niej piszą

Dodatek specjalny jednego z Tygodników zamieścił „Ranking Szkół Wyższych”. Pierwszy tytuł „Uczelnie techniczne górą”... absolwenci kierunków technicznych wciąż są najbardziej poszukiwani przez pracodawców... i Politechnika Warszawska zwyciężyła w rankingu Szkół Wyższych, których absolwenci są najbardziej poszukiwani przez pracodawców. Przedstawiono zestawienia czternastu dyscyplin. Tak specyficznych, że tematyka nie zawsze mogła odpowiadać profilowi każdej Uczelni. Niektóre wyniki są jednak zaskakujące. Oto one:

Nauki społeczne i filologie obce

Zarządzanie i marketing

W tych specjalnościach jesteśmy bez szans

1	Uniwersytet Warszawski	1	Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
2	Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	2	Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
3	Uniwersytet Śląski w Katowicach	3	Uniwersytet Warszawski
4	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	4	Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
5	Uniwersytet Łódzki	5	Akademia Leona Koźmińskiego, Warszawa
6	Szkoła Wyższa Psychologii Społecznej, Warszawa	6	Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
7	Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie	7	Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
8	Uniwersytet Wrocławski	8	Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
9	Uniwersytet Gdański	9	Uniwersytet Łódzki
10	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	10	Wyższa Szkoła Biznesu – National-Louis University, Nowy Sącz

Energetyka i elektroenergetyka

Mechanika, budowa maszyn, automatyka, robotyka

Energetyka...: miejsce drugie;

Mechanika...: miejsce pierwsze!

1	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie	1	Politechnika Warszawska
2	Politechnika Warszawska	2	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie
3	Politechnika Wrocławska	3	Politechnika Wrocławska
4	Politechnika Śląska, Gliwice	4	Politechnika Śląska, Gliwice
5	Politechnika Łódzka	5	Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki
6	Politechnika Gdańska	6	Politechnika Poznańska
7	Politechnika Poznańska	7	Politechnika Łódzka
8	Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki	8	Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza
9	Wojskowa Akademia Techniczna, Warszawa	9	Politechnika Gdańska
10	Politechnika Opolska	10	Politechnika Świętokrzyska w Kielcach

Ekonomia, finanse...

Inżynieria i środowisko

Ekonomia, finanse: bez szans;

Inżynieria i środowisko: miejsce siódme;

1	Szkoła Główna Handlowa w Warszawie	1	Politechnika Wrocławska
2	Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu	2	Politechnika Śląska, Gliwice
3	Uniwersytet Warszawski	3	Politechnika Gdańska
4	Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie	4	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie
5	Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu	5	Politechnika Łódzka
6	Akademia Leona Koźmińskiego, Warszawa	6	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
7	Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach	7	Politechnika Warszawska
8	Uniwersytet Gdański	8	Uniwersytet Warszawski
9	Uniwersytet Jagielloński w Krakowie	9	Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
10	Wyższe Szkoły Bankowe	10	Politechnika Poznańska

Górnictwo i geologia

Górnictwo i geologia: miejsce czwarte;

1	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie
2	Politechnika Wrocławska
3	Politechnika Śląska, Gliwice
4	Politechnika Warszawska
5	Politechnika Gdańska
6	Politechnika Poznańska
7	Politechnika Łódzka
8	Uniwersytet Warszawski
9	Uniwersytet Łódzki
10	Uniwersytet Wrocławski

Chemia

Chemia: miejsce pierwsze!

1	Politechnika Warszawska
2	Politechnika Wrocławska
3	Politechnika Poznańska
4	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie
5	Politechnika Śląska, Gliwice
6	Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy
7	Politechnika Gdańska
8	Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza
9	Politechnika Łódzka
10	Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki

Inżynieria lądowa, budownictwo

Inżynieria lądowa: miejsce pierwsze!

1	Politechnika Warszawska
2	Politechnika Śląska, Gliwice
3	Politechnika Gdańska
4	Politechnika Wrocławska
5	Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki
6	Politechnika Łódzka
7	Politechnika Poznańska
8	Politechnika Częstochowska
9	Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza
10	Wojskowa Akademia Techniczna, Warszawa

Ekonomika transportu

Ekonomika transportu: miejsce drugie;

1	Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
2	Politechnika Warszawska
3	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie
4	Politechnika Wrocławska
5	Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
6	Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
7	Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
8	Wyższa Szkoła Logistyki, Poznań
9	Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
10	Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu

Zarządzanie i inżynieria produkcji

Zarządzanie: miejsce pierwsze!

1	Politechnika Warszawska
2	Politechnika Wrocławska
3	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie
4	Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki
5	Politechnika Śląska, Gliwice
6	Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza
7	Politechnika Poznańska
8	Politechnika Gdańska
9	Politechnika Świętokrzyska w Kielcach
10	Politechnika Łódzka

Prawo i administracja

Prawo i Administracja: dziewiąte;

1	Uniwersytet Warszawski
2	Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
3	Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
4	Akademia Leona Koźmińskiego, Warszawa
5	Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
6	Uniwersytet Jagielloński w Krakowie
7	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy
8	Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II
9	Politechnika Warszawska
10	Uniwersytet Łódzki

1	Politechnika Wrocławska	1	Politechnika Wrocławska
2	Politechnika Warszawska	2	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie
3	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie	3	Politechnika Śląska, Gliwice
4	Politechnika Gdańska	4	Politechnika Warszawska
5	Politechnika Łódzka	5	Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki
6	Politechnika Poznańska	6	Politechnika Gdańska
7	Polsko-Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych, Warszawa	7	Politechnika Łódzka
8	Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki	8	Politechnika Poznańska
9	Politechnika Śląska, Gliwice	9	Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy
10	Wojskowa Akademia Techniczna, Warszawa	10	Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza

Ranking poszukiwanych...

1	Politechnika Warszawska
2	Politechnika Wrocławska
3	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie
4	Politechnika Śląska, Gliwice
5	Uniwersytet Warszawski
6	Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
7	Politechnika Gdańska
8	Politechnika Łódzka
9	Politechnika Poznańska
10	Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki

Badania przeprowadzono na przełomie lutego i marca 2013 r. na pełnej próbie 500. największych pod względem przychodów osiągniętych w 2011 r. firm w Polsce

(materiały wg WPROST nr 12/24 marzec 2013)

– tygodnik polityczno-gospodarczo-społeczny – jedno z pierwszych niezależnych czasopism oficjalnie wydawanych w PRL. Pierwszy numer ukazał się 3. kwietnia 1981 roku w nakładzie 500000 egzemplarzy. Do dziś wydawany jest przez NSZZ „Solidarność” i dominuje w nim tematyka związkowa. W pierwszych latach działalności ukazało się 37 numerów „Tysola” oraz wkładka do niewydanego już bożonarodzeniowego numeru 38-39. Redaktorami naczelnymi byli: Tadeusz Mazowiecki, Jarosław Kaczyński, Andrzej Gelberg, Jerzy Kłosiński. Pomiedzy 13. grudnia 1981 r. a czerwcem 1989 r. wydawanie pisma zostało zawieszone przez władze PRL. Wkrótce po wyborach do sejmu kontraktowego, 4. czerwca 1989 r. „Tygodnik” został reaktywowany w nakładzie 100000.

Na łamach tygodnika publikowali m.in.: Alain Besançon, Władimir Bukowski, Zbigniew Herbert, Andrzej Tadeusz Kijowski – także jako KAT, Waldemar Łysiak, Jerzy Robert Nowak pod pseudonimem *Maron*, Bernard Margueritte, Zdzisław Najder, Krzysztof Piesiewicz, Jan Pietrzak, Andrzej Urbański, Marcin Wolski, Marek Nowakowski, Kazimierz Orłoś, Agnieszka Kobylińska, Jadwiga Staniszkis. Tygodnik rokrocznie przyznaje tytuł Człowieka Roku.

8. kwietnia. Nie żyje Lady Margaret Thatcher.

Rano w wyniku udaru zmarła Margaret Thatcher, była premier Wielkiej Brytanii, miała 88 lat. Chorowała od kilku lat. W latach 1979–1990 stała na czele brytyjskiego rządu. W związku ze stanowczością wobec strajkujących górników oraz wobec państw komunistycznych przyłgał do niej przydomek Żelaznej Damy.

Margaret Thatcher po wygranej torysów w 1976 r.

Była najdłużej urzędującym brytyjskim premierem w XX w. Żelazna Dama o mocno liberalnych poglądach na gospodarkę wsławiła się twardą postawą wobec strajkujących górników w kraju oraz wobec komunizmu w relacjach międzynarodowych.

„Z wielkim bólem przyjąłem wiadomość o śmierci Margaret Thatcher. Straciliśmy wielkiego lidera, wielkiego premiera i człowieka” – napisał premier Wielkiej Brytanii Cameron. Kondolencje rodzinie Żelaznej Damy składała też królowa Elżbieta II.

10. kwietnia – trzecia rocznica

Tu-154M

Ścięta brzoza przy lotnisku Siewiernyj w Smoleńsku

...

Zapłonęły znicze na mogiłach polskich oficerów w Katyniu i na miejscu katastrofy Tu-154M pod Smoleńskiem. Delegacje z Polski uroczyście uczciły trzecią rocznicę smoleńskiej tragedii i 73. katyńskiego mordu. Kilkadziesiąt osób wspólnie z przedstawicielami polskiego prezydenta, parlamentu i rządu modliło się na lotnisku Siewiernyj. Modlitwę ekumeniczną w intencji ofiar tragedii z 10. kwietnia 2010 r. odmówiono obok brzozy, w której tkwią fragmenty prezydenckiego Tupolewa.

Rodziny ofiar, przedstawiciele władz państwowych i lokalnych uczcili na cmentarzu wojskowym na Powązkach pamięć tych, którzy zginęli w katastrofie smoleńskiej. Uroczystości przed pomnikiem upamiętniającym 96 ofiar katastrofy rozpoczęły się od odegrania sygnału „*Słuchajcie wszyscy*”. Następnie odczytano nazwiska wszystkich ofiar. Odmówiono modlitwę ekumeniczną, którą poprowadził biskup polowy Wojska Polskiego Józef Guzdek. Przedstawiciele rządu, władz lokalnych i rodzin złożyli wieńce. W godzinę katastrofy – o 8.41 – trębacz odegrał sygnał „*Cisza*”.

Kwiaty przed Pałacem Prezydenckim

Prezes PiS Jarosław Kaczyński, wraz z politykami PiS, złożył wieniec przed Pałacem Prezydenckim na Krakowskim Przedmieściu. Wcześniej – jak każdego dziesiątego dnia miesiąca, od dnia katastrofy – przedstawiciele PiS wzięli udział w mszy św. w kościele seminaryjnym na Krakowskim Przedmieściu. Przed Pałacem Prezydenckim odśpiewano hymn narodowy, a następnie odczytano nazwiska wszystkich ofiar katastrofy. Modlitwę za dusze zmarłych odmówił o. Zdzisław Tokarczuk. Na Krakowskim Przedmieściu rozciągnięta została kilkudziesięciometrowa flaga w barwach narodowych. Przed Pałacem ułożono symboliczny krzyż ze zniczy, wielu ze zgromadzonych miało białe-czerwone flagi i krzyże.

Uroczystości w Świątyni Opatrzności Bożej

Wieniec przed tablicą wskazującą miejsce pochówku prezydenta na uchodźstwie Ryszarda Kaczorowskiego, a także trzech księży, którzy zginęli pod Smoleńskiem, złożyła wdowa Karolina Kaczorowska, minister kultury i dziedzictwa narodowego Bogdan Zdrojewski i minister Maciej Klimczak z Kancelarii Prezydenta. Podczas uroczystości poświęcono pierwszą płytę pomnika, który w przyszłości ma stanąć pod Smoleńskiem. Na kamiennej, niemal 2,5-metrowej wysokości płycie wyryto wizerunek orła. Jak powiedział minister Zdrojewski, poświęcony w Warszawie pierwszy fragment pomnika ma być kamieniem węgielnym, który – we właściwym czasie – zostanie ze świątyni przewieziony na miejsce instalacji pomnika. Po uroczystości, odprawiono Mszę świętą koncelebrowaną przez metropolitę warszawskiego kardynała Nycza. Nazwiska wszystkich osób, które zginęły w katastrofie, odczytał Olgierd Łukaszewicz.

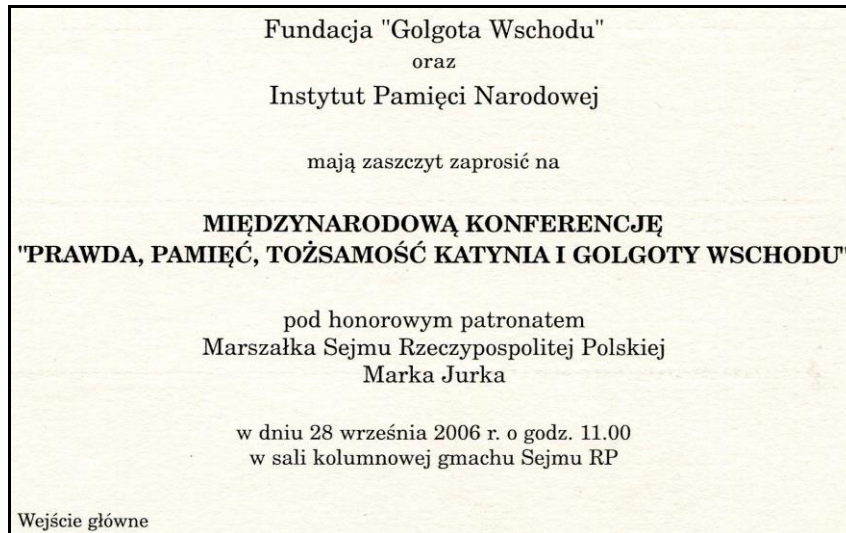
Krypta Ryszarda Kaczorowskiego w Panteonie Wielkich Polaków Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie,

28. września 2006 roku

Konferencja „Prawda, Pamięć, Tożsamość Katynia i Golgoty Wschodu”

(ks. prałat Zdzisław Peszkowski, Teresa Walewska-Przyjałkowska, Marek Jurek i Ryszard Kaczorowski)

Teresa Walewska-Przyjałkowska była pracownikiem dydaktyczno-naukowym Naszej Uczelni. W środowisku uczelnianym zapamiętano ją jako „prawego człowieka, cenionego nauczyciela akademickiego, osobę sercem i pracą oddaną młodzieży”. Z Fundacją Golgota Wschodu pielęgnowała pamięć o losach Polaków na Wschodzie. Była orędowniczką beatyfikacji księży zamordowanych w Katyniu. Była prezesem Stowarzyszenia Krzewienia Kultu św. Andrzeja Boboli. Z jej inicjatywy w 2002 roku w sanktuarium św. Andrzeja Boboli dokonano intronizacji obrazu Matki Bożej Kozielskiej, namalowanego na podstawie płaskorzeźby wykonanej w obozie NKWD w Kozielsku. Była członkiem-założycielem NSZZ „Solidarność” w PW.

16. kwietnia 2010 r. została pośmiertnie odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Jest pochowana na Powązkach (kw.305/rz.5) w grobowcu rodzinnym obok ojca Polikarpa Konstantego Colonna Walewskiego (†1963) i matki Aleksandry (†1989). P.M.

15. listopada 2006 roku

Mamy misskę! ... „Nadszedł ten moment, wszystkie wydziałowe miss znalazły się na scenie wraz z przedstawicielami jury... Odczytano werdykt: *MISS POLITECHNIKI WARSZAWSKIEJ* na rok 2006/2007 została *JUSTYNA MONIUSZKO*, studentka Wydziału Mechanicznego Energetyki i Lotnictwa”. Została wybrana pierwszą w historii Miss Politechniki Warszawskiej; w tym samym konkursie uzyskała również tytuł Miss Publiczności.

Justyna Moniuszko, stewardesa z 36. Specjalnego Pułku Lotnictwa Transportowego. Jako członek personelu pokładowego latała z najważniejszymi osobami w kraju. Ambitna pasjonatka lotnictwa, wielbicielka wspinaczki. Pochodziła z Białegostoku. Należała do miejscowego aeroklubu. Skakała ze spadochronem (wykonała ponad 250 skoków spadochronowych) i zdobywała pierwsze doświadczenia szybowcowe. W czasie studiów była praktykantką Engineering Design Center w Instytucie Lotnictwa. Miała bronić pracę magisterską. Od 1. maja 2008 do 30. listopada 2008 roku pracowała jako stewardesa w Polskich Liniach Lotniczych LOT. Od grudnia 2008 roku rozpoczęła pracę w 36. Specjalnym Pułku Lotnictwa Transportowego na stanowisku stewardesy. Wylatała około 425. godzin.

20. kwietnia 2010 roku pochowano ją z honorami wojskowymi na cmentarzu miejskim w Białymstoku; w uroczystości uczestniczyła Kompania Reprezentacyjna Pomorskiego Okręgu Wojskowego, a nad cmentarzem krążył biało-niebieski samolot An-2 należący do Aeroklubu Białostockiego, z którego Justyna Moniuszko skakała ze spadochronem. W uroczystościach pogrzebowych w Białymstoku wzięli udział przedstawiciele rządu (ministrowie Barbara Kudrycka i Marek Sawicki), prorektor Politechniki Warszawskiej prof. Roman Gawroński, grupa studentów Politechniki, dziesiątki białostockich harcerzy oraz licznie zgromadzona białostocka młodzież.

16. kwietnia 2010 r. została pośmiertnie odznaczona Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski

12/13. kwietnia 1943 roku...

W nocy **12./13. kwietnia 1943 roku** radiowe rozgłoszenie Rzeszy doniosły:

„...pod Smoleńskiem, w miejscowości Kozie Góry; miejscowa ludność wskazała władzom niemieckim miejsce tajnych egzekucji masowych, wykonywanych przez bolszewików, gdzie GPU wymordowało 12000 polskich oficerów...”

Niemcy zdawali sobie sprawę z liczby zwłok, jakie mogą znaleźć w Kozich Górach, chcieli szybko zamknąć sprawę i dla tego zamiast realnych danych podali zawyżone. Tę samą metodę, w swojej kontrakcji, przyjęli Rosjanie – umieszczenie wszystkich zaginionych w Katyniu pozwalało unikać pytań o pozostałych i inne miejsca kaźni.

Generał Grot-Rowecki depešował do Londynu: *„Pod Smoleńskiem Niemcy odkryli masowy grób kilku tysięcy naszych oficerów z obozu w Kozielsku, wymordowanych w marcu i kwietniu 1940 roku. W oględzinach grobu wzięło udział kilku Polaków z Warszawy i Krakowa specjalnie tam zawiezionych...”*.

W drugim meldunku na ten temat, nadanym z Warszawy 21. kwietnia, dowódca AK meldował: *„Dnia 10 kwietnia nastąpił o godzinie 9.00 odlot do Smoleńska ekspedycji zorganizowanej przez Niemców. Pod naciskiem ich wzięli w niej udział Seyfried, dyr. Gł. RGO, Ferdynand Goetel i Emil Skiwski, dyr. K Orzechowski, dyrektor szpitalnictwa miejskiego, dr Grodzki z RGO i robotnik Franciszek Prochowiak.”*

Niemcy starali się wykorzystać ujawnione fakty na płaszczyźnie propagandowej, zapraszając do uczestnictwa w ekshumacji i badaniach przedstawicieli: Międzynarodowego Czerwonego Krzyża, społeczeństwa polskiego z okupowanego Generalnego Gubernatorstwa, a także jeńców wojennych w tym Polaków. Próby te doskonale odczytywała polska opinia publiczna i agendy Rządu Polskiego na wychodźstwie i Polskiego Państwa Podziemnego.

***Najważniejsze jest życie, a kiedy już jest życie. najważniejsza jest wolność,
a potem oddaje się życie za wolność...***

19. kwietnia 1943 roku – Gdy na teren getta, przez bramę znajdującą się na ulicy Nalewki, o świcie wkroczyły niemieckie oddziały wojskowe i policyjne oraz wspierające je kolaboranckie formacje ukraińskie i łotewskie, powstańcy otworzyli do nich ogień. Oddziały niemieckie zostały zatrzymane.

Powstanie – pierwsze miejskie wystąpienie powstańcze w okupowanej przez Niemców Europie – nie miało celów militarnych: biorąc pod uwagę brak jakichkolwiek szans na powodzenie, było desperackim aktem wyboru godnej śmierci z bronią w ręku, jak i odwetu na prześladowcach przez garstkę bojowników Żydowskiej Organizacji Bojowej oraz Żydowskiego Związku Wojskowego, wspieranych przez polskie organizacje podziemne.

***- Niech przyjdą tu nasze dzieci i ich dzieci i powtarzają: nigdy więcej wojny,
bo ludzkie życie jest święte -***

Wołyń 1943 roku był pierwszą ofiarą ludobójstwa

Janowa Dolina

– osada do 1939 roku położona w Polsce, w województwie wołyńskim, obecnie jest to terytorium Ukrainy, a nazwę miejscowości zmieniono na Bazaltowe. Janowa Dolina powstała w II Rzeczypospolitej jako wzorcowe osiedle zakładowe przy Państwowych Kamieniołomach Bazaltu, zatrudniających przeszło 1200. pracowników. Osiedle rozrastało się wraz z rozwojem kopalni, osiągając w końcu lat trzydziestych liczbę ponad 3000 mieszkańców, w tym 97% Polaków. Twórcą i dyrektorem Państwowych Zakładów Bazaltu był inżynier Leonard Szutkowski. Jego nazwisko widnieje na ukraińskiej liście katyńskiej. W centrum osiedla, przy alei głównej wybudowano duży budynek „blok”, w którym znajdowały się: sala kinowa, widowiskowa, pokoje hotelowe i mieszkalne dla specjalistów, stołówka, kioski. Obok znajdowało się boisko piłkarsko-lekkoatletyczne. Przy kamieniołomie działał klub sportowy „Strzelec”. Pomiedzy boiskami a kopalnią pozostawiono pas zalesiony, który izolował osiedle od kopalni. W sąsiedztwie bloku wydzielono teren pod budowę kościoła stałego, czasowo kościół mieścił się w drewnianym baraku.

Zbrodnia w Janowej Dolinie

Po pierwszych atakach UPA na Polaków na Wołyniu, od początku 1943 roku, liczba ta powiększyła się o kilkuset uciekinierów. Od 1941 roku działała placówka ZWZ-AK pod dowództwem por. Stanisława Pawłowskiego, uzbrojona w kilkanaście karabinów oraz kilka pistoletów. Ponadto w Janowej Dolinie stacjonował niemiecki garnizon w sile jednej kompanii. Na krótko przed atakiem, część mieszkańców została przez Niemców wywieziona do obozów i pracy przymusowej w głąb Rzeszy i dzięki temu uniknęli śmierci. Atak na Janową Dolinę poprzedziło spalenie mostu na rzece Horyń łączącego ją ze Złaznem oraz zablokowanie toru kolejowego do Kostopola.

Oddziały UPA zgrupowały się w nocy z 22. na 23. kwietnia wokół Janowej Doliny. W ataku, rozpoczętym około północy wzięły udział pierwsza sotnia UPA pod dowództwem „Jaremy” oraz sotnia „Szauli”. Całością dowodził Iwan Łytwyńczuk ps. „Dubowyj”. Janowa Dolina została ostrzelana z broni maszynowej i ręcznej; osobne grupy szturmowe podpalały kolejne domy lub wrzucały do nich granaty. Uciekający Polacy byli zabijani strzałami z broni palnej lub siekierami. Inni zginęli w płomieniach lub udusili się dymem w piwnicach, gdzie usiłowali się schronić. Upowcy podpalili szpital, po uprzednim wyniesieniu z niego pacjentów narodowości ukraińskiej. Trzyosobowy personel szpitala został zamordowany, natomiast polscy pacjenci zginęli w płomieniach, lub zostali zabici przed budynkiem.

Napastnikom stawiała opór jedynie grupa Polaków na osiedlu murowanych budynków mieszkalnych. Ze swojego obiektu otworzył ogień garnizon niemiecki. Według wspomnienia byłej mieszkanki Janowej Doliny, Niemcy uzbroili również cywilnych Polaków, którzy przebywali w noc ataku w obiektach garnizonu. Oddziały UPA wycofały się z Janowej Doliny ok. czwartej, gdy nad miejscowością pojawił się niemiecki samolot zwiadowczy. Ofiarą masakry w Janowej Dolinie padło 600. Polaków. Spłonęło około 100. domów.

Pomnik Polaków zamordowanych w Janowej Dolinie

W centrum obecnej wsi Bazaltowe znajduje się pomnik UPA, upamiętniający akcję bojową z 21.-22. kwietnia 1943 r. Jak głosi napis, oddział grupy Zahrawa, którym dowodził Dubowyj, zlikwidował wtedy bazę polsko-niemieckich okupantów Wołynia.

Pomnik UPA w Bazaltowem

Matka Zbyszka Godlewskiego: nie na taki wyrok czekaliśmy

„Nie na taki wyrok czekaliśmy; decyzja sądu o uniewinnieniu i wyrokach w zawieszeniu zwała nas z nóg. Myślałam, że pójdziemy dziś na grób Zbyszka i powiemy mu, jaka kara dosięgła sprawców, a tymczasem to żadne kary” – powiedziała, komentując wyrok w procesie oskarżonych o sprawstwa kierownicze masakry robotników na Wybrzeżu, matka elblązanina Zbyszka Godlewskiego.

Sąd Okręgowy w Warszawie uniewinnił byłego premiera PRL Stanisława Kociołka a dowódców wojska pacyfikującego protesty robotników na Wybrzeżu w grudniu 1970 r., skazał na kary 2. lat więzienia w zawieszeniu na 4 lata nie za zabójstwo, a za śmiertelne pobicie?

18-letni Zbyszek Godlewski zginął 17. grudnia w Gdyni zastrzelony z karabinu maszynowego. Ciało chłopaka robotnicy położyli na drzwiach i wyruszyli spod stoczni do centrum ulicą Świętojańską. Dzień później Godlewscy dostali telegram z wiadomością o śmierci Zbyszka od przyjaciela syna. Pogrzeb Zbyszka Godlewskiego odbył się nocą 20. grudnia na cmentarzu w Gdańsku Oliwie. Godlewski był pierwowzorem bohatera ballady o Janku Wiśniewskim.